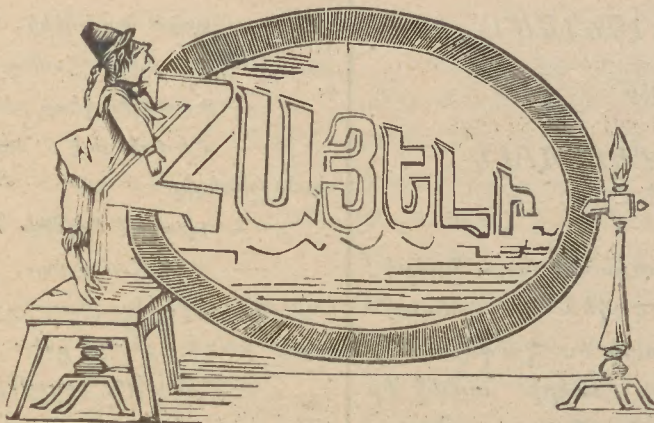

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Պուլկարիոյ համար
Տարեկան Թրք 10
Վեցամսեայ » 5
ԿԱՆԽԻԿ

20
ՍԱՆԴԻՄ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Արտասահման
Տարեկան Թրանք 12
Վեցամսեայ » 6
ԿԱՆԽԻԿ

20
ՍԱՆԴԻՄ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԶԱԽԵՇՏԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի ճաքաք օրերը: Ծա-
նուցման տողը 10 Սանդիմ: Երկու ք/ւ ա-
ռաջ հրատարակուած քերքը 40 Սանդիմ:
Զհրատարակուած գրութիւնը եւ յսրմ/ր:

Հասցէ
DIRAN PAPAZIAN
RUE DRAGOMAN K. STEPAN
(BULGARIE) VARNA

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԵԿՆՈՒՄ

Անցեալ շաբաթ օրը Ռուսճուբէն քա-
ղաքս վերադարձան 50 Հայ գաղթականք եր-
կու սեռէ, որոնց 20ը գաւառացիներ էին.
այս վերջինները Պոլիս վերադառնալու հա-
մար կ'ուզէին Ազն. Օրիորդ ֆրայզըրէն շո-
գինաւի տոմսակ և ճամբու ծախսերնին առ-
նել: Բայց որովհետեւ Օրիորդը ուրբաթէն
հեռագիր մը ստացած էր գաւառացիները չի
դրկելու, վասն զի առոնք հոն հասնելուն պէս
ուրիշ շոգենաւ մը կը փոխադրուին և ճամ-
բայ կը հանուին եղեր, ուստի յորդորելով
զանոնք՝ տոմսակ չի տուաւ. միայն՝ ճարա-
հատեալ՝ «Արեւն ձեր ի գլուխ ձեր» ըսելով
4 գաւառացիներու տոմսակ տուաւ, որոնք
«մեռնինք նէ՝ հոն մեռնինք» ըսելով կը
պնդէին: Հետեւաբար՝ անցեալ կիրակիի շո-
գինաւով մեկնող երկսեռ գաղթականաց թի-
ւը կը հասնէր 110ի, որոնց 17ը Ռուսճուբէ
վերադարձողներէն էին ու մնացորդը քաղա-
քէս: Սոյն 110 ճամբորդներուն իննսունին
բոլոր ճամբու ծախսը դարձեալ Ազն. Օրի-

որդին կողմէ հոգացուեցաւ, նաև ամենուն
ալ զատ զատ դրամական նուէր տրուեցաւ:

—o—

Անցեալ թերթով տեղւոյս Ս. Եկեղեց-
ւոյ շրջաբախին ու փողոցի դրանս մէջ հա-
ւաքուած շրջուն խանութպաններուն գայ-
թակղեցուցիչ ընթացքին վրայօք գրած էինք
ու կը յուսայինք որ՝ եկեղեցւոյ պաշտօնէու-
թեան կողմէ այս մասին պարտուպատշաճ
կը տնօրինուի. բայց դարմանօք տեսանք թէ
նոյն կիրակին՝ թիւթիւններէն, կէվրէքճի-
ներէն ու բոստրմաճիներէն զատ՝ չէ յիշեք-
ճին ալ իր խանութը շալկած հոն եկեր կը
պոռչտեր:

Ասիկայ և ոչ մէկ եկեղեցիի մէջ տես-
նուած բան չէ:

Փափագելի է որ՝ եկեղեցւոյ հոգեւոր
պաշտօնեայք այս քար գայթակղութեան ա-
ռաջքը առնեն, վասնզի աշխարհական պաշ-
տօնեաներու այսինքն թաղականաց հրաժա-
րած միջոցին՝ պարտական են եկեղեցւոյ տը-
տաքին բարեկարգութեան վրայ ալ հսկելու,
և հիմա՝ տեղւոյս թաղ. Խորհուրդը մեծ մա-
սամբ հրաժարած ըլլալով կազմալուծեալ վի-
ճակ մը ունի:

ԿԵՂԾ ԽԵՂԱՆԴԱՄԸ

ԿԱՄ

ԻՐԱՏՃԻ ՔԵՐՈՎԱԲԷՆ

— 0 —

Հիմա 45 տարեկան է այս խաբե-
բայն . ցորենագոյն , պեխերը արմատէն
կտրտած , միջահասակ ու կապոյտ աչ-
քերով : Ասկէ աասը տարի առաջ իր
սրունքներուն վրայ նստելու ու ծալը-
ւելու անանկ ճարպիկ ձեւ մը ունէր ,
զոր տեսնողը կը հաւատար թէ առանց
սրունքի մարդ մըն էր . բայց այն ա-
տեն Բոժոժիկ ասոր դիմակը վար ա-
ռած ու փախցուցած էր . հիմա ալ մէկ
ձեռքը կոտրած կը ցուցնէ կոր , անանկ
ցարպիկութեամբ՝ որ տեսնողը ի ծնէ
խեղանդամ պիտի կարծէ :

Անցեալ օր քաղաքիս նաւահան
գիստը համող Ռուսական շոգենաւին
մէջէն դուրս կեցէ մեր բարիժաղիկ ի-
րաւաձին . Բոժոժիկ զայն ճանչնալուն՝
կը դիմաւորէ . կեղծ խեղանդամը յան-
կարծակիի կուգայ և հետեւեալ խօ-
սակցութիւնը կանցնի երկուքին մէջ :

Բոժ . — Վա՛յ քերովքէ , հոս Խոնչ բան
ունիս , թօփալութիւնդ ծախեր հիմա ալ չօ-
լախութիւնը ձեռք առերես :

Քեր . — Աման Բոժոժիկ , ոտքդ պագ-
նեմ , սուս եղիր :

— Խոնչը սուս պիտի ըլլամ , մինչև հի-
մա ըրածներդ չօգտեմ , խաբեբայ թշուա-
ռական :

— Աման Բոժոժիկ , կիմանան կոր ,
— Իմացները համար կը պոռամ կոր :
— Վաստիկս կէսը քեզի կուտամ :
— Շիտակ ըսէ , նորէն քանի՞ հատ
տուն շինեցիր :

— Իրաւոր արթըխ տուն չի շինեցի :

— Չեմ հաւատար , դուն տասը տար-
ւան մէջ մէկ երկու իրատ չաւելցունես , չըլ-
լալիք բան է . շիտակ ըսէ :

— Շիտակը , Ղալաթիային ճատտէն սու-
ճի պղտիկ խանութ մը առի :

— Հա , ցանկ , ճամբու եկուր :

— Ի՞նչ ընենք , ապրուստ պէտք է :

— Է՛յ մինչև երբ ադ կեղծ խեղան-
դամութեամբդ պիտի խաբես ժողովուրդը ու
անոր . . .

— Ոտքդ պագնեմ կամաց ըսէ :

— Ի՞նչը կամաց պիտի ըսեմ . անպատ-
ճառ այս անգամ ալ թեկիդ կոտրած ըլլալը
վերջին կոտորածէն եղաւ , հայրս մայրս ու
ղաւկներս մորթեցին կտրտեցին տուններնիս ալ
թալլեցին ըսելով՝ փարա պիտի ժողուես , ա-
նանկ չէ՞ :

— Բայց կաղաչեմ , կամաց խօսէ . Ի՞նչ
կ'ուզես որ ընեմ , ինչո՞ւ զիս այսչափ կը
հալածես :

— Ի՞նչպէս չի հալածեմ , խաբեբայ .
դուն աւուր հացի կարօս խեղճին ձեռքէն
անգամ ուտելիք պատառ մը հացը կը յա-
փշտակես :

— Կաղաչեմ . . .

— Հիմա պէտք է որ շոգենաւ նրս-
տելով ո՛ւսկէց եկար նէ հոն դառնաս . հոս
քեզի աչք բանալ չեմ տար , հասկցա՞ր :

— Բայց այսօր Պաթումի համար շո-
գենաւ չի կայ :

— Ատիկայ ալ հոգս չէ . երեսի ջու-
րով աս տեղէն հեռացիր :

— Բայց վաղուընէ առաջ չեմ կրնար
մեկնիլ , շոգենաւ չի կայ :

— Նայէ ըսեմ քեզի , քերովքէ , հիմա
քեզի պիտի հետեւիմ , ու իջեանելիք խանիդ
դունէն դուրս չպիտի թողում որ ոտք դնես ,

ու Հայելիի միջոցաւ պիտի իմացնեմ՝ Պուլ-
կարիա բնակող Հայերուն՝ որ չի խաբուին
քու խօսքերովդ ու արցունքներովդ :

— Ա՛Տ. :

— Գիտե՞՞ս ա՛յ տառը տարիսդ աջ Պուլ-
սոյ մէջ ալ ասանկ ըրի քեզի :

Մեր կեղծ խեղանգամը ճարահատեալ՝
նոյն օրը խանի մը մէջ կ'անցունէ ու հե-
տեաւ օրը Պալչըգ երթալիք շոգենաւը կը
մտնէ :

Իր պատկերը ցուցուցինք, ինչ ըլլալն
իմացուցինք, որով պարտերնիս կատարած ե-
ղանք : Անոր խօսքերէն ու շարժումներէն չի
խաբուելու համար թոյլ վարուելու չեն Պալ-
չըգի և կամ Պուլկարական ուրիշ քաղաք-
ներու Հայերը :

ԱԺԱՆՍ ԲՈԺՈԺԻԿ ԵՒ ԸՆԿ .

Վառնա

Հինգշաբթի օրը քաղաքիս գաղթա-
կանաց մէջ սա լուրը տարածուելով թէ հի-
ւանդանոցէն ըրաւս—եկող կիներն ու հա-
գուստ կը տրուի կոր, կանանց ահագին բազ-
մութեամբ մը նոյն շէնքը շրջապատուեցաւ,
մինչև անգամ անկարօտ նազլը տուտուն՝ որ
այն օրը լաթ կը լուար՝ օճախը մարեց ու
անյարգար կերպարանքովը եւ թաց գոգնո-
ցովը շունչը հիւանդանոցն առաւ «արթըն
սա հիշեթովս աւ հեղու պան մը կը բըր-
ցունեմ», ըսելով . բայց տեսնելով որ լը-
ւածին պէս ըրաստ եկողին համար չէր բաշ-
խումը՝ ետ դարձաւ յուսաբեկ՝ օճախը մա-
րելուն վրայ զղջալով և ինքնիրենը «Ագը-
սըզ պաշ էլինտէն նէ՛ չէքէր սէֆիլ ակափ »
առաւըր յիշելով :

Ժառտէն

Անցեալ կիրակի իրիկուն՝ մինչդեռ Ժառ-
տէնը երկսեռ զբօսասէրներու ընտիր բազ-
մութեամբ մը լեցուած էր ու զինուորական
խումբը կը նուագէր, ճէօհէր և թաթիպչէ
խաթունները կարկտանեալ պատմա խըրդա-
ներով ու պոչաւոր խաբաթմաներով՝ զոյգ մը
կիւլապտան—պուհուրտանի պէս պարտեղ
մտան, ու տանը մէջ ըրածնուն պէս սկսան
պոռալով խօսակցիլ, անանկ որ՝ ամէն ազգէ
ճիւղներուն տհաճութիւն կը պատճառէին .
նոյն պահուն քանի մը ստահակներ ասոնց
խաբաթմաններուն պոչերէն մշմշկ յիւրօգի գը-
լուխ կախելով՝ սկսան ծափահարել . խա-
թունները այն ատեն յուշաբերած՝ պարտեղէն
մեկնեցան :

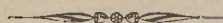
ՀԱՅԵՒՒ — Տեղն է ըսել թէ՛ գաղ-
թական այս կարգի կանանց շատերը՝ « Հո-
գըս, հոս իմին գեղս չէ ես » ըսելով՝ այսօ-
րինակ անվայել ընթացքներու մէջ կը գըտ-
նըին, չի յիշելով թէ՛ պատկառանք և ակ-
նաշուքիւն ըսուած բաները ամէն տեղ պէտք
են . իրենց յատուկ գեղն ու քաղաքը չունին :

Խմբագրատուն

Հետեւեալը՝ որ այս շաբթու եկած նոր
Գարին մէջ հրատարակուած էր՝ թարգմանուե-
լու համար Ձինաստան զրկուեցաւ, վասնզի
հոս Ձինիմաչիներէն գիտցող չի կայ .

«Այս կապիւլներն իրենց մէջ պարու-
նակում են մաքուր սանտալի էսսէնցիա, ու
պատրաստուած են կոպա—բայլաւիէսսէն-
ցիայից :

Այցետոմս, հասցետոմս . նամակա-
գլուխ, հրաւիրատոմս, բարենիչ, տոմ-
սակ, ևայլն ևայլն թէ՛ պարզ և թէ՛
ոսկեզօծեալ մէկ քանի գոյներով կը տը-
պագրուին : Քաղաքներէ եկած յանձնա-
րարութիւնք փութով կը կատարուին :
Գին գոհացուցիչ : Գիմել Հայելիի խըմ-
բագրութեան :

ՈՒՅՏՈՒՐՄԱՍԻՈՆ

ՊԻՐ ԵԱՆԿՐՆ ՊԵՔՃԻՍԻ

Սթանպոլուլարըն վէ Սթանպոլու գի-
յարէթ իտէնէրին մալիւմի օլտուղու իւզրէ՝
շէհրի մէզքիւրտէ կէճէ վազըթ եանկըն
զուհուր իտէր իսէ՝ մահալլէ պէքճիլէր՝
թարաֆընտան պիր մագամ իլէ էհալիյէ
խապէր վերիլիր. անճագ, պու պէքճիլէրին
իչինտէ հէնուզ մէմլէքէթտէն կէմիշ պաղը
աճէմիլէր պուլունուպ, պունլար՝ շէհրին մա-
հալլէ իսիմլէրին տահա էջրէնէմէտիքտէն
մաատա՝ նէօպէթճինին խապէր վերմիշ օլ-
տուղու պիր եանկըն մահալլինին իսիլին պի-
լէ ֆիքէրտէ սագլայամայըպ՝ բանայըր չալ-
կըճըսը կիպի աղղլարընա կէլէնի չըղըրմա-
յա պաշլարլար :

Պու սէյլէտիքլէրիմիզի թաստիգ իթ-
մէք իչին՝ կէչէնլէրտէ վալթատա եագըճը
սագաղնտա զուհուր իտէն պիր եանկընը՝ Գա-
րա—կէօմիլէք մահալլէսի պէքճիսինին նէ՞
եօլտա չըղըմըշ օլտուղունու թարիֆ իթմէքլէ
իգթիֆա իտէրիլ :

Պէքճի — Եանկըն վաճաճ, քէ-
թէնտէ բէսթէքէնտէէ՛է՛է :

— Ուստա՛ Գէորգ, պէքճի եանկըն
պաղըրըյօր ամա՝ աճապա նէ՞ թարաֆտա
տըր :

— Էյի աննայամատըմ ամա՝ քէթէն
պէզէսթէնինտէ օլմալը :

— Նէ՞ սէյլէրսին, աղբար, հիչ պէ-
ղէսթէն եանա՞ր մը :

— Տուր պագալըմ, շիմտի եագընա
կէլիրսէ աննարըզ :

Պէքճի — Եանկըն վաճաճ, գաթա-
բագասաբագալտա՞ն :

— Նէ՞ տէտի .

— Զանն էտէրսէմ՝ գապա սագալտա
տէտի .

— Նէ՞ մինասիպէթ, տուր շու բէն-
ճէրէյի աչալըմ :

— Բէնճէրէ տէլիլ ա՛, սօգագ գաբու-
սունու պիլէ աչագ՝ նաֆիլէ :

— Սուս պագալըմ :

Պէքճի — Եանկըն վաճաճ, չաղա-
սապըն գանղըճանտա՞ն :

— Վա՛յ, եալընըզ գասապըն ուճուն-
տա տէյօր, գայըն վալիտէմին էվինէ եա-
գըն տըր :

— Թէլաշ իթմէ, տուր սօրալըմ, իշ-
թէ եագընա կէլտի. պէքճի պապա, եան-
կըն նէ՞րէտէ :

Պէքճի — Սարագանթին ճումպալար :

— Նէ՞րտէ իմիշ .

— Պասըլըշ գաբա՛ շու բէնճէրէյի,
նէնէ՞ լաղըմ,

— Էյի ամա՝ նէրտէ օլտուղունու ան-
նայամատըգ :

— Նէրտէ օլտուղունու աննամագ ի-
չին քանթօնա կիտիպ Զինճէ էջրէնմէլի :

Կէլէլիմ մահալլէ գատընլարընա . բէն-
ճէրէտէն բէնճէրէյէ .

— Գեղգիկ հանըմ, կրակէն խապար
մը առի՞ք .

— Մերինը հասկնալու համար դուրս
ելաւ՝ տահա չեկաւ :

— Իշթէ պէքճին աս թարաֆ կուգայ
կոր, նայինք ո՞ւր է . ի՞նչալ սէրթ հօվ մը
կը փչէ կոր . Աստուած ողորմի երողնեւուն :

Պէքճի — Եանկըն վաճաճ, ալախամ
բաստագալտա՞ն :

— Վոյ երկու աշկըզ ելլայ մարդ,
խմեր խմեր՝ ալագամ վար Բասկալտա կը
պոռայ կոր :

— Դուք աղէկ չի հասկցա՞ք, կայնեցէք
ես հարցունեմ. պէքճի պապա եանկըն նէ՞-
րէտէ :

Պէքճի — Մարիթան թափանցատա :

— Քա վախ զափալը, Մարիճային թա-

վանին չաթըն բռնկեր է կըսէ կոր :

— Զաւալլը կէնձ, տունն ալ տաճար
նոր պոյս՝ ընել տուած չըլլար :

— Քալէ գոգօնա թէռլիկի, (Գեղգիկ
ըսել կ'ուզէ,) եանկին վար իմիս, միս թիւրք-
ժէզ պիլմէմուսէ քէ աղնամամիսիմ :

— Գոգօնա Տէսքինօնըն գօլնուսու
Մարիճա եօգ մու :

— Հէ՛ քալէ, թօքսէո :

— Իշթէ օնուն թաւանընըն չաթըն
թուլթուլմու :

— Քալէ վա'իս, վա'իս, վա'իս, գօծասի
տա պիռ սէնէ վառ պօս կէզէր իմիս :

Նիհայէթ, օ կէճէսի Գարա—կէօմրիւք
էհալիսի պէքճինին սէսինտէն ուեանըպ թա-
ճիզ օլուր, վէ եանկընըն նէրէտէ զուհուր
իթմիշ օլտուղընըն տօղրու խապէրինի էրթէ-
սի կիւնի իշիտիպ՝ մէրագտան գուրթուլմըն
տըր :

Զ

ՃԵՊԻ ՏԵԼԻՔ ԳԵՊԵՕՆԸՆ ԲԱՆԸ

Կէշէն Բազար ագաւմը վառնա ծար-
տէնինտէ կէզինմէքտէ օլան իքի միւսիւէր՝
շու եօլտա գօնուշուեօրլար իտի :

— Գեգէոն, սահիճ տիր քի Ֆըշֆըշ-
լարըն գըզըլլա նիշանլանըեօրմըն սըն :

— Էվլէթ :

— Տօղրուսու՝ պէն իշիթտիմ իսէ՝ ի-
նանմատմ :

— Նի՛շիւն :

— Սէնին կիպի կիւղէլ պիր տէլիգան-
լը՝ իշիթտիղիմէ նապարէն օթուզ պէշլիք պիր
գըզ իլէ էվլէնսի՛ն :

— Նէ՞ զարարը վար . տգըլ պալիզ օլ-
մուշ տէմէք տիր . շիմտի 14—15 եաշընտա
պուլունան գըզլար իլէ էվլէնէնլէր՝ գարըլու-
րընա հօճալըգ իտէյօրլար . պէնիմ՝ ալաճա-
ղըմ գըզ իսէ՝ հէմ գէնկին վէ հէմտէ խա-
նէյի չօգ կիւղէլ գօմանտա իտէր իմիշ . ա-
ն-

ճագ, պիր ազ չիրքինձէ իսէ տէ . . .

— Էվլէթ, էվլէթ, իշթէ պունուն ի-
շիւն սանա մինասիպ կէօրմէտիմ :

— Պէնձէ էհէմիլլէթի եօգ տըր :

— Չօգ պոյա սիւրիւնիւր իմիշ :

— Շիմտի սիւրիւնմէյէն վա՞ր մը :

— Պոյու տա պիր ազ գըսաճա իմիշ .

— Էյի եա, Ֆիսթան եաբտըրմաղա
գալպըշըր իսէք՝ չօգ գուճաշ կիթմէզ :

— Կէօղիւնին պիրի շէյլէ պիր ազ էյ-
րի պագար ըմըշ :

— Պէն տէ օնա տօղրու պագաճագ
տէյիլիմ՝ ա՛ :

— Կիւլտիղի վագըթ տիշլէրի տըշա-
րը տիւշէր .

— Գա՛րտաշ, պիլ տէ օնու կիւլտիւ-
րէճէք տէյիլիզ քի տիշլէրի կէօղիւքսին :

— Կէօղլէրի՝ ուզաղը պիր ազ Ֆարգ
իթմէզ իմիշ :

— Ասըր ուզաղը Ֆարգ իտէն տէ պէ-
նիմ իշիմէ կէլմէզ :

— Տիլի՛ պիր ազ աղըրճա իշիշ :

— Ֆէնա՞ մը . շունու ա՛լ, պունու ալ
տէյէճէքլէրինի աննամամազլըղա վուրուրըզ :

— Ֆագաթ, Գեգէոն, պէյլէ էվլէն-
մէքտէն իսէ՝ քէնտինի տէնիզէ աթսան տա-
հա էյի օլմա՞ղ մը .

— Տիվանէ տէյիլիմ՝ քի քէնտիմի տէ-
նիզէ աթայլմ :

— Ճանըմ, նէ՞ օլտու սանա քի . . .

— Ֆիքրիմի հալէա աննայամատըն,
տէյիլ մի :

— Խա՛յըր :

— Կէ՛լ շու մասանըն պաշնտա պիր ազ
իլիշէլիմ տէ սանա աշըլայըմ,

— Բէք իսլահ :

Երբ ընթերցէր պիր մասա պաշնտա օ-
թուրտուլար :

Գեգէոն — Պէն օ գըզը՝ փարասը ի-
շիւն ալաճաղըմ .

— Կէրէք փարալը վէ կէրէք կիւղէլ
պաշգա պիր գըզ պուլունմա՞ղ մը :

— Պունուն գառար փարալը պուլսմատըմ:

— Օ պաշգա:

— Պիրատէր, փարասըզ գալարըղմտան պերու աննատըմ քի՝ տինեա իւզէրինտէ փարատան զիյատէ գըյմէթլի պիր շէյ եօգ տըր. հէր շէյ փարա իլէ օլուեօր պինտէն ալէյճ՝ պէն պիր տօլու սանտըզ փարա պուլտուղըմտա՝ մէվճուտաթընըն կիւզէլլիղինէ պագարըմ, սանտըղըն չիրքինլիկինէ էհէմնիյէթ վերմէմ:

— Ինսանըն ալաճատը իչէրտէ տիր, տէրլէր իսէ սահիճ իմիչ. Ֆըշֆըշ օղլուլար տա ումարլար քի քէնտիլէրինէ տամատ օլտուղընտա՝ գըղլարընը մէսուտ իտէճէքսին:

— Օնլարըն ումուտլարը սօնրա չաբուզ ունուտա թէպտիլ օլուր:

Իշպու միւքեալէմէտէն սօնրա իքի միւսիւէր պիրպիրլէրինտէն մուֆարագաթ էյլէտիլէր:

Պու կիպի ճէպի տէլիքլէրին եալընըզ կիւզէլլիղինէ թամա իտուպ գըզ վերմէք էֆեբարընտա պուլունանլարա Ալլահ ագըլ ֆիր վէրսին:

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Թիւ 2

Երկու մարմին մէկ գոյնով,
Չորս աչքով ու վեց ոտքով:

Թիւ 3

Ջուրն է բարեկամս,
Ջուրն է թըշնամիս.
Ջուրով սընանիմ,
Ջուրով մեռանիմ:

Թիւ 1 Հանելուկը որ Փքոց (քեօրիւկ) կը նշանակէր, առաջին լուծողը եղաւ Տիար Թափւոր Յ. Սրմաճիեան:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բոժոժիկ ո՞ւր ես.

— Կարեւոր լուրեր ժողովեցի, տէր իմ, և պայուսակիս մէջ լեցուցի, որ վարդափառի վիճակահանութեան պէս մէկիկ մէկիկ պիտի հանեմ:

— Հիմա ատիկա մէկդի ձգէ, շուտ խուցդ գնա՛, ան էրեւթի փիլոնդ վրադ ա՛ռ, խալբախդ ալ զիր հոն կեցիր:

— Ի՞նչ կայ որ...

— Անծանօթ հաւատացեալ մը չորս ժամէ ի վեր քեզի կը սպասէ:

— Ո՞վ է.

— Չգիտեմ, երեցածին նայելով՝ շընորհքով հագուած ուսն մորուքով երիտասարդ մըն է. թէև անունը հարցուցի և ի՞նչ կ'ուզես ըսի՝ բայց օրինաւոր պատասխան մը չառի:

— Անունը հարցուցիր նէ ի՞նչ ըսաւ.

— Այբ այբ ըսելուն չիմաց՝ խօսքը ընդմիջելով հասկցայ, լա՛ն ըսի, կերևի թէ դուք ծաղկոցի ուսուցիչ էք, եւ կ'ուզէք փորիկ տղոց այբ բէն գիմ սորվեցնել, շատ լաւ, բայց հիմակու հիմա ստանկ գործ մը չունինք, եղած առնել քեզի կիմացնենք:

— Է, ի՞նչ ըսաւ:

— Ոչ, այդ չէ ըսաւ:

— Հապա ի՞նչ է եղեր:

— Հաւատացեալի մը փղձկեալ սըրտով ու դողդոջուն արտասանութեամբ մը պատասխանեց. «Քսան տարիէ ի վեր խոստովանած չեմ. առաջները հոգս չէր, բայց օր ըստ օրէ խիղճս այնչափ զիս տանջեց, որ ամսուան մը ծամբէ հոս կեայ խոստովանելու համար:

— Դուն ի՞նչ պատասխանեցիր.

— Այնչափ քաղաքներու մէջքահանայ մը չի գտնուեցա՞ւ որ բեզ խոստովանցներ, ըսի:

— Աղէկ ես ըսեր:

— Խիստ շատ, պատասխանեց, բայց

միամիտ քահանայ կը բնտնում որ խոստովանանքս գաղտնի պահէ. հոս հայր Բոթոթիկ մը կայ եղեր. անոր հոմար ըսին թէ բարի և խորհրդապահ է. ուստի եկայ որ մեղքերս անոր խօսիմ:

— Ուրեմն սպասեցէք, ուր է նէ հիմա կուգայ:

— Կը ցաւիմ որ ուշացաւ:

— Դուք սա քովի սենեակը քիչ մը հանգստացէք, ես մարդ կը դրկեմ բերել կուտամ, ըոի. հիմա հոն քեզի կ'սպասէ,

— Աղէկ:

— Բայց Բոթոթիկ, այդ մարդուն խօսքերը ինծի կասկածելի երեւցան. Ա. պարզամիտ քահանայ բնտնելը. Բ. ա՛հ, ո՛ր մընաց, արդեօք հայր Բոթոթիկը ո՛ւշ պիտի գայ, արդեօք թողութիւն առնելով պիտի հաֆիֆնամ, ըսելով՝ ձեռքերը միշտ իրար կը շփէին:

— Իրաւունք ունիս կասկածելու, որովհետեւ չարագործ մարդիկ այդպէս կը լլան. զի երբ կը անսննն որ խարդաւանութիւննին յայտնի եղաւ և ոչ ոք չի վստահանար իրենց, պատահող գայլ մը ըլլալնին ծածկելու համար գառի կերպարանք կը մտնեն եւ կը սկսին խեղճուկ խեղճուկ մայելով անմեղութիւն կեղծել, եւ անմեղներն ու տգէտները խաբել:

— Բոթոթիկ, չարագանցութիւն կընես կար, մարդ մը որ մէկու մը միանգամ խաբւած է՝ դարձեալ կարելի է խաբուիլ:

— Այո՛, եւ շատ կարելի, վասնզի քու ժողովուրդը ըսածիդ մէկ մասը անանկ շէնք շնորհք պարզամիտ մ'է որ ոչ միայն մէկ՝ այլ տասն անգամ ալ կը խաբուի ու դարձեալ կը հաւատայ. եւ քանի որ այս ցաւալի վիճակը կը տիրէ ժողովրդեան մէջ, ոչ խաբեբայները կը պակսին եւ ոչ թշուառութիւնը, վայ եկեր է ճշմարիտ ազգասէրներուն ու անձնուէրներու գլխուն:

— Ուրեմն այնպիսիները իրաւ պարզամիտ են եղեր:

— Այո՛, եթէ անոնց ըսես որ անգամ մը խաբուեցաք, ինչ ըլլալն հասկցաքնէ ինչո՞ւ նորէն հաւատացիք, այս հարցման կը պատասխանեն թէ երկրորդ անգամ երդում՝ ըրաւ նէ հաւատացինք:

— Լաւ, էյ երրորդ անգամի՞ն:

— Այն ատեն ալ ազգասիրական սրտառու ճառեր ըսին, սիրտերնիս շարժեցան ու քսակնիս բացուեցան, ի՞նչ ընենք, չի հաւատալ կը լլայ մի:

— Այս ամենքն աղէկ, բայց չորրորդ անգամին ի՞նչպէս հաւատացիք:

— Չորրորդ անգամին դուն ալ կը հաւատայիր. մարդիկը շիտակը ըսին, աչքերնին արցունքով լեցուեցան, ողբալի ձայնով «աւա՛ղ ՍԻՍԼԻՐ ԵՆՔ» գոչելով քաղաքագիտական անանկ բարձր գաղափարներ յայտնեցին, որ չի հաւատալու հոմար մարգս քարէ սիրտ ունենալու է:

— Ինչ որ է, ներս գնա, պատկառելի կերպարանքով նստէ:

Բոթոթիկ սենեակը մտաւ, խոստովանորդին ալ հոն առաջնորդուեցաւ:

(Շարունակելի)
ԹՕԲԱԼ ԵՒՅԹԱՆ

Պիր խանէտէ գարը գօճա գավկա խտիյօրլար իտի. գօմշուլար եթի. շիպ գավկայը մէնն իթմէյէ վէ պուն. լարը պարըշտըրմաղա չալըըրլար: Մէր գումանտէն պիրի գատը՛ա խիթապէն տէր քի՛:

— Օ երբէք տիր, պէլքի չարըրտա պիրիսինէ ճանը սըգըլմըշ տըր. սէն օ. նաւնլա թաթլը կէտրիւշմէլիսին, թաթլը տիր՝ երլանը տէլիքտէն չըգարըր տէմիշէր:

— Էյի սէօլլէյօրսըն հաճի աղա, աւմա՛ պու առամ իլէ նա՞սըլ թաթլը գօ. նուշմալը քի պիր սէնէտէն զիյատէ տիր պանա պիր լօգմա թաթլը եէտիրտիլի եօգ տըր:

Երբ ահապարար .

Տրդատ աղա, Էվէլքի կիւն տիւքեա-
նընը գարալը կէօրտիւմ:

— Էվէլք, գարալը իտի:

— Ֆազաթ . . . զաննըմա կէօրէ՝ սեն՝
եալընըլ բազար վէ կօրթու կիւնէրի տիւ-
քեան աչմալընըն:

— Էվէլք, Էօյլէ տիր:

— Էյ, Էվէլքի կիւն կիրակի՝ տէյիլ
իտի, կօրթու տա կօգ ըտը:

— Նաւըլ կօրթու կօգ ըտը . . . կիւն
գայնանամ՝ էօրտիւ:

Նիշան աղա, Ալլահըն էմրէյլէ քէրի-
մէնիզի գայնըմըլա իսթէյօրըլ . Առջի պսակ-
տա տա տիւքիւն իսթէրիզ:

— Էյի ամա՝ գայնընըլ՝ պիր էքի սե-
նէ վար պօշ կէզէյօր . պիր փարասը կօգ տըր:

— Փարասը կօգ տմա՝ օլաճաֆ .
Ալլահըն էմրէյլէ իսթէյօրըլ:

— Էյի ամա՝ պիր գարը պէսլէմէյէ
գուտրէթի կօգ տըր:

— ԷՏ, Ֆազաթ . . . գարընը կէլմէ-
յինիզ, Ալլահըն էմրէյլէ իսթէյօրըլ:

— Հայտէ իշինէ կիթ պէ առամ, Ալ-
լահ պէօյլէ շէյ էմր էթմէլ:

ԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Թրնախա փողոց. Թիւ 182

Տիար Մալեանի գրասենեկին
իով:

Կը վաճառէ ընտիր ապրանք	Հետեւ-
եալ գիներով,	ԱՇ ԺԱՅ
2 Էթ	քիլօն 5 20
Կարաֆ	" 8 20
2 իթապտուզ	" 3
Շաքար	" 3 5
Սուրճ	" 13

ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

(ՊՈՌԵԼԱՐԻԱ)

Գ . Յ . ԲԱՐԹԱՄԵԱՆ Է Բ . Է . ԲԱՆՉՈՒՓ
Վառնա ճրդ Թաղ Երլաղ Թապիա

Ամէն տեսակ մեքենաներու շինութիւն և
նորոգութիւն, ջաղացքի թէ՛ շոգիով և թէ՛
պարզ ջուրով գործող մեքենաներ, նաև շո-
գեմակոյկներ, ջաղացքի վերաբերեալ ամէն
տեսակ երկաթեայ գործիքներ, գրամական
գասաներ, շէնքերու յատուկ երկաթեղէն-
ներ, տեսակ տեսակ ջրհաններ և այլն և այլն
կը պատրաստուին: Պատ. Յաճախորդք միշտ
գոհ մնացած են սոյն գործարանի շինու-
թիւններէն:

— 0 —

ԳՐԱՆԿՈՒՆ ՏԱՆԱՊԱՇԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Դերձակ

Մեծ փողոց Բրեսլավսկայա, Թիւ 3 Վառնա

Վայելուչ ձեւ և ընտիր կերպարաններ
Գոհացուցիչ գին: Վաճառումին հարիւրին 25ը
կանխիկ, մնացորդն՝ շաբաթականով, երեք
ամսոյ միջոցին: Առիթէն օգտուեցէք:

— 0 —

Գնումն և վաճառումն հին ու նոր ամէն
տեսակ նամակադրոշմերու (բուլ)՝ դիմել Հա-
յկիի խմբագրութեան:

ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ռուսձուգ . Տիար Եղբարք Սարաֆեան:
Սիլիսդրէ . Տիար Արթուրի Սարգիսեան:
Շումլա " Յովհաննէս Մաճարեան:
Սօֆիա " Յակոբ Դերոնեան:
Գահրէ " Մ . Հունկ:
Ֆիլիպէ
Պուրկալ
Բարիզ

Отговоренъ-редакторъ: Н. Драгулевъ.

Печатница „Взаимность“ — Варна